

Nijmegen, 30 september 2026,

Betreft: Biodiversiteit 'goed op koers' maar zonder bestemming

Geacht college van dijkgraaf en heemraden,

Op [8 september 2026](#) stond de rapportage stand van zaken biodiversiteit 2024-2025 WSRL ter informatie op de agenda van de commissie Waterketen. Door beperkingen in de tijd is dit agendapunt niet behandeld en is afgesproken dat vragen over de ter informatie geagendeerde stukken schriftelijk worden gesteld. Van die mogelijkheid maakt onze fractie hierbij gebruik.

Bovendien verscheen een maand geleden de volledige versie van het Ontwerp Natuurplan, dat in september 2027 definitief zal worden vastgesteld en wat gevolgen zal hebben voor het handelen van ons waterschap; ook daarom hechten wij eraan deze vragen niet te laten liggen tot een volgende commissievergadering.

De memo bij de rapportage meldt als kernboodschap dat het waterschap "goed op koers" ligt en dat de doelen grotendeels worden behaald of overtroffen. De rapportage zelf stelt in paragraaf 5.4 iets anders: op dit moment kan niet worden vastgesteld of de biodiversiteit in 2027 daadwerkelijk hoger is dan in 2021. Het monitoringsplan wordt pas eind 2026 vastgesteld en de eerste integrale beoordeling volgt in 2027, het laatste jaar van de planperiode. Wij tellen dus hectares die wij anders beheren, en weten niet of er meer soorten zijn. De rapportage laat mooie voorbeelden zien, zoals de orchideeën in de wadi's in Zetten. Maar losse successen zijn geen antwoord op de vraag of het over de hele linie beter gaat. Met 'goed op koers' krijgt het algemeen bestuur een zekerheid voorgespiegeld die de rapportage zelf niet biedt.

Onze zorg gaat verder dan de meetbaarheid. Onder 'punten van zorg' (par. 6.6) beschrijft de rapportage de Gedragscode soortenbescherming van de Unie van Waterschappen als een bron van "knelpunten voor het doelmatig" uitvoeren van beheer en onderhoud, en kondigt zij aan dat de waterschappen via STOWA gaan onderbouwen dat "betere condities" in een volgende gedragscode mogelijk zijn. Die gedragscode is de wettelijke bescherming van broedvogels, vissen en amfibieën tijdens ons maai- en baggerwerk.

Wanneer de doelmatigheid van het beheer het vertrekpunt van een herziening wordt, is de uitkomst voorspelbaar. Dit is voor onze fractie een zwaarwegend punt van zorg uit deze rapportage, en de reden dat wij er hieronder meerdere vragen over stellen.

Ten slotte valt op dat het waterschap eigen zonnepaneelvelden heeft aangelegd waarop ecologisch beheer volgens de rapportage technisch niet mogelijk is, en die nu met een maairobot worden geklepeld. Klepelen is de schadelijkste van de gangbare

maaimethoden: de vegetatie wordt kapotgeslagen, en daarmee ook wat erin leeft. Insecten, amfibieën en jonge dieren overleven dit niet. Dat is geen abstract verlies aan biodiversiteit, maar een concreet aantal dode dieren, op onze eigen grond, door onze eigen keuze bij de aanleg.

Conform artikel 4.5 lid 1 van het reglement van orde voor het algemeen bestuur 2024, leg ik u de volgende vragen voor:

1. Erkent het college dat de kernboodschap "goed op koers" uitsluitend betrekking heeft op geleverde inspanningen, en dat over het resultaat voor de natuur op dit moment geen uitspraak kan worden gedaan?
 - a. Zo ja, acht het college het wenselijk het bestuur langs deze weg te informeren?
 - b. Is het college bereid in volgende rapportages prestaties en effecten uitdrukkelijk gescheiden te presenteren?
2. Hoe verantwoordt het college dat de meetbaarheid van de eerste hoofddoelstelling van het WBP 2022-2027, namelijk dat de biodiversiteit op eigen gronden in 2027 is vergroot ten opzichte van 2021 (par. 3 en 5.1), pas in het laatste jaar van de planperiode wordt ingericht, terwijl de rapportage zelf stelt dat monitoring daarvoor essentieel is?
3. Is het college bereid toe te zeggen dat het algemeen bestuur het monitoringsplan biodiversiteit voorgelegd krijgt vóórdat het eind 2026 wordt vastgesteld?
 - a. Zo nee, waarom onttrekt het college dit instrument aan de beoordeling van het bestuur, terwijl het bepaalt of onze eigen doelstelling straks toetsbaar is?
4. Deelt het college de opvatting dat de Gedragscode soortenbescherming primair dient ter bescherming van dieren en planten, en niet ter bevordering van de doelmatigheid van ons beheer?
5. Is het college bereid toe te zeggen dat waterschap Rivierenland zich in het onderzoekstraject 2026-2030 van de Unie van Waterschappen en STOWA niet zal inzetten voor een lager beschermingsniveau dan de huidige gedragscode biedt?
 - a. Zo nee, welk beschermingsniveau acht het college dan aanvaardbaar?
6. Is het college bereid het standpunt dat ons waterschap in Unieverband inbrengt vooraf aan het algemeen bestuur voor te leggen, zodat het zich hierover kan uitspreken?
7. Hoe beoordeelt het college het feit dat het waterschap zonnepaneelvelden heeft aangelegd waarop ecologisch beheer technisch niet mogelijk blijkt, terwijl biodiversiteit sinds 2021 vastgesteld beleid is voor eigen terreinen?
8. Is het college bereid toe te zeggen dat bij toekomstige aanleg, vervanging of

uitbreiding van zonnepaneelvelden ecologische beheerbaarheid als harde ontwerpeis wordt opgenomen?

- a.
- b. Wat is er nodig om bestaande zonnepaneelvelden waar nu geen ecologisch beheer mogelijk is, zodanig aan te passen dat het er wel mogelijk wordt?

9. In H.2 wordt de langetermijnambitie geformuleerd. Eén daarvan is: *'Als partner van het Deltaplan Biodiversiteitsherstel committeert WSRL zich aan de volgende doelstelling: in 2050 bestaat minimaal 10% van het landelijk gebied uit een samenhangend groen-blauw netwerk.'*

- a. Deze ambitie is niet geheel correct geformuleerd. Is het college het met ons eens dat de volgende tekst op de website van genoemd Deltaplan, aanleiding is tot het herformuleren van deze ambitie? Namelijk: In 2030 moet de helft van bovenstaande ambitie zijn gerealiseerd. Let op: De Europese doelstelling is nog hoger: het totaal van 10 % GBDA te realiseren in 2030, zie:
<https://www.samenvoerbiodiversiteit.nl/toolbox/landschapselementen/beleid>

10. Over het percentage en de verdeling van de GBDA: zie de laatste paragraaf van [deze studie](#) getiteld: *Vertaling naar het Aanvalsplan Landschap*.

- a. Ziet het college op basis van deze wetenschappelijke studie aanleiding tot het aanscherpen van de langetermijnambitie, als het gaat om percentage, gewenste (fijnmazige) verdeling, na te streven perceelsgrootte en de samenstelling van de GBDA?

11. De rapportage noemt een toenemend aantal klachten van natuurorganisaties en inwoners over ons berm- en dijkbeheer een punt van zorg. In uw brief van 20 augustus 2026 (kenmerk 2026-338816, zie ook agendapunt 07f2 van commissie Waterketen van [8 september j.l.](#)) schrijft u dat van de 320 meldingen die tussen juli 2025 en juli 2026 zijn geregistreerd, er géén betrekking hadden op beschermde soorten in relatie tot ons beheer. Hoe verhouden deze twee constateringën zich tot elkaar?

- a. Welk beeld heeft het college van wat er onder inwoners en natuurorganisaties werkelijk leeft?

12. De rapportage meldt dat biodiversiteit in het WBP 2028-2033 zowel integraal als apart thema wordt opgenomen (par. 9.2). Betekent dit ook meetbare doelen met een eigen budget, en wordt het algemeen bestuur betrokken bij het formuleren daarvan?

- a. Zo nee, hoe verhoudt zich dat tot de verplichtingen die voortvloeien uit de Europese Natuurherstelverordening en het Ontwerp Natuurplan?
- b. Is het college bereid de kwalificatie "een belangrijke ambitie, en geen zelfstandige kerntaak" (par. 3) in dat licht te heroverwegen?

13. Is het college bereid toe te zeggen dat de geactualiseerde visie, strategie en

het beleid naar aanleiding van het Ontwerp Natuurplan als bespreekstuk aan de commissie Waterketen worden voorgelegd, en niet enkel ter informatie?

Ik zie de antwoorden op deze vragen graag tegemoet.

Met (dier)vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'P' and 'G'.

Paul van Gent
Partij voor de Dieren